

במה אשה פרק ששי שבת

נח.

עין משפט
נר מצוה

יא א ב מיי פיט מהל
שבת הל' יו ועיו
גמרי' סגנ לאון סה
טו"ע א"ח סי' דס ספי"א
זכא"ה:
ב ג מיי פיט מהל' כלס
הלכט ט:
ג ד טס הלכט יו:
יד ה מיי פי"כ מהל' שבת
הלכט יו סגנ לאון סה
טו"ע א"ח סי' דס ספי"א
זכא"ה:
ב ז ו מיי פיט מהל' שבת
הלכט יו סגנ שס
טו"ע א"ח סי' דס ספי"א
זכא"ה:
ב ז ו מיי פיט מהל' כלס
הלכט יו:

והאמר שמואל יוצא העבד בחותם בו' ולא צעני לאוקמי
מתניתינן בחותם שבכסותו לניחא ליה לאוקמה דבעד
איהו לנפשיה ואיירי מתני' בכל חותמות: **הא דבעד איהו לנפשיה.**
קשה לרשב"א אמאי שריא מתני' דבעד איהו לנפשיה דבחזר כיון
דליכא קפידא דרבו וי"ל דליכא קצת
קפידא אצל לא כל כך כמו בעד
ליה רביה: **במאי אוקימנא דהא**
דשמואל בדעבד ליה רביה בו'.
אזל אי מיירי דבעד איהו לנפשיה
אמי שפירי' דצלו ורבו ליה רביה
לדמא פסיק ליה צידים כדי שלא יצונו
הרואין שהו עבד' אצל בכסותו'
איכא למיחא דלמא מקפל טלימו
לכסות החותם' ולא ידע ליש צוה
חיז טחא' אצל דעבד ליה רביה
משום איתמא דרביה רחל לקפלי'
והשמיא נמי ידע שה"ס דלרבו יחזק
אלא דלא ידע שיש לחוש דילמא
מיפסיק וזמא דמני' מייתי רבו יחזק
דכ"מא מיפסק ומרתת ומקפד
ליה. דניחא ליה טפי

אין זה משום עטרוס כלום. דגורו עליהן שלא תלא צהן מחורצן
ואילך משום לער בזמ' סוטה (דף מט): **ושמואל אמר.** ככול דמתני'
ככלא דעבדא ופליג אר"ר אבהו: **חותם שצלוורו.** הוא ככלא
דעבדא והיו עושין אותו משל טיט: **דעבד ליה רביה.** אית ליה
צידו: **מיפסק.** החותם ונשכר
ומירתת מרבו שלא יאמר שהוא נטלו
להכרות בשוק שהוא צן חורין:
ומקפל ליה. הטלית על כתפיו כדי
שלא יראה מקום החותם ולא יצונו
שפכל דומי הטלית על כתפו כמשוי:
חייב העטף. דאינו תכשטי אלא
צומן שלבושו דרך מלבושו: **כולו**
כצנן לא יפקו כצננין הסימן.
היו עושין חותמות לעלילות שלהן
כעין עבדים להראות שהן כפופין
לריש גלותא לא ליפקו דאי מפסקי
מרתמי ומקפלי להו: **דלא קפדי עלך.**
אס תלך בלא חותם: יואל העבד
חותם שצלוורו. ובשל טיט דלא
קפיד עליה לאמאי ואי משום דמירתת
מאי חורצת כפקא מינה משום
איתמא דרביה לא מייתי ליה צידיה
דהא לאו הוכחה היא דעבדות אלא
כשישנו על זוארו או בכסותו: **וזה**
וזה אין מקצננין טומאה. דלאו לניו
עבד שיהא טמא משום תכשטי
ואע"ג דבשל מתכת מוקמינן לה
לשא לקמן מיהו לאו לניו דליה הוא
אלא לנגאי וכלי תשמיש נמי לא הוי:
וזה לניו עבד: ולא צווג שצלוורו
אזל יואל הוא צווג שצכסותו. **לקמייה**
מפרש טעמא: **מקצננין טומאה.**
שכתשטי הוא: **שצכסוטה.** עושים
לכוסים מעלין שלא יטפפו: **לא טאל.**
דלא מיינן צלויק פרקין (ד' נד):
דמתמי כמאן דלויק לניחא: **אין**
מקצננין טומאה. דאין תכשטי לכהמה:
לא אידי ואידי דעבד ליה רביה.
דלע"ג דככול דמתניתינן אוקימנא
דעבד איהו לנפשיה התם הוא
דאיכא לאוקמיה כסתם חותמות של
טיט דאי מיתבד אין מקפיד עליו
להציא שצדיו לצית לדונו הלכך
ליכא לאוקמיה דעבד ליה רביה
דאי עבד ליה רביה לא הוה מיתבד
דכל זמן שלא נפסק לא שקיל ליה
מזוארו משום איתמא דרביה ואי
מיפסק לא קפיד עליה דעליו משום
פסידא דליכא פסידא הלכך לא
מייתי ליה אצל הך לא איכא לאוקמה
צשל טיט דמתצננין לקמן מסיפא
הלכך אפילו עבד ליה רביה נמי
אסור דאי מיפסק קפיד עליה משום
פסידא ומירתת עבד ומייתי ליה
צידיה: **דבר המקפיד עליו רבו.**
אס יאכד לא יאל דאי מיפסקי מייתי
ליה: **מספדא.** דבשל מתכת קאי
מדאיטרין למיתני אין מקצננין
טומאה וטעמא משום דלאו לניו
עבדא: **הני הוא דלא מקצננין**
טומאה. משום דלאו כלים ניינו
הא שאר כלי מתכות מקצננין: **כלים**
דיהו. דמתכות אלא אי אמרת.

רבינו חננאל

הא דאמר שמואל יוצא
העבד בשבת בחותם
שבצוארו אבל לא בחותם
שבכסותו, הא הוא בחותם
דעבד ליה רביה. ובחותם
שבכסותו אמאי לא נפיק,
חיישין דילמא מיפסק
ומירתת מרביה ומקפל
לכסותיה ומנח ליה
אכתפיה, ובר' יוחנן דאמר
היוצא בטלית מקופלת
ומנוחת לו על כתפיו בשבת
חייב חטאת. וכדאמרו ליה
לרב רבנא בר שלמיא רבנן
כולהו לא ליפקו בשבילא
החימה, פי' דה המלך
היה באותה העת כל
הקונה סרבלי מייהו לה גבי
מוכס ויהיב ליה מוכסיה
וחתם עליה במטבע של
אינן. כדי לידע שיטל
מיכא, וכ' טלית שמתצננין
בלא חותם אינן בכנפיה,
נתפש לובשה [עליה] כגב
המכס, הלכך מתירא לא
ארס לצאת בטלית שחלו
עליה חותם זה, חיישין
שמה יפסק החותם ומפסי
פדונו מן המוכס יסירה
(מעליה) [מעליה] ויקפלה
וישאנה על כתפיו כמשא.
ליפק אסורה [ג'א: ארתן]
לכא ארס בלא צעות
שיש עליה חותם. אבל רב
חניי בר שלמיא שיש לו
בטלית פנים וריני חושש
המוכס מהוה לו לצאת
בטלית שיש בה חותם שאם
יתחק החותם אינו חושש,
אשוי מתירא מן המוכס
ולא מולו. ומפני זה
העם אסר שמואל לצאת
העבד בחותם עשתי לו
רבו בכסותו. תניה יוצא
העבד בחותם שבצוארו
אבל לא בחותם שבכסותו,
איני והא ענין לא יצא
העבד לא בחותם שבצוארו
ולא בחותם שבכסותו, וזה
וזה אין מקצננין טומאה
כו' וישגין הוא דהא תורה
ליה רביה ולא קשיא הא
תני יוצא בחותם של
טיט דאין רבו [ומקפיד
עליו, ואי נפיל לא מייתי
ליה בשבת, והא תורה
אין] יוצא. הכי נמי מחובבא
מדקאמרי' זה זה, כלומר
לא חותם שבצוארו ולא
חותם שבכסותו, אין מקצננין
טומאה, אי אמרת בשלמא
של מתכת תני חותמתו של
דלא מקפלי טומאה, הא
שאר כלי מתכות מקפלי
טומאה, אלא אי אמרת של
טיט הן הני חותמות כלים
דירוהו לא מקפלי טומאה
דיאנון כלי אדמה, וקימא
כלי כלי גללים כלי אבנים
[ובן] איתמא לא מקפלי
טומאה, חותמתו דיריה
מיבעיא, אלא לאו שמו
מיהו חותמות של מתכת
שמו מינה. וזו שבכסותו
לא גזרו ביה רבנן. ירושלמי
רב הונא מרביה לאיתתא
דרש גלותא מיתן לבה
דרהבא על קליפיהן. רבי
יוחנן הורין מיתן מרגילתא
על פורתאן. [ואקשינן]
מהו דתנינן ברוך של בהמה,
וזה והא אין מקפלין טומאה
[נרמיהו] וזו של [בהמה]
טמאה וכו'.

גלוין הש"ס

רשי' דה בלי גללים
עצמי בקי. ע"ל דף טו
ע"כ תב"ש ד"ה גללים. וע'
מנחת סת ע"כ מר"ה כל
גללים:

מוסף רשי'

היוצא בטלית מקופלת.
לחזק שנתנו על לשון הגבי
שפוליה על כתפו [קמון
קמון]. חייב חטאת. שאין לו
דקן מלבוש [טו]. כלי
גללים. כלי גללי צהמה
[מנחת סת]. או: שם דע"ל
[טו].

מוסף תוספות

א. טפי. מוס' ה"ש. ב. בן
בכסותו בן בצוארו.
ג. שבי' ב. אמאי יוצא
בחותם שבצוארו ולא
בכסותו ליה ומייתי ליה
בהדי' מני' נמי שנת
אל ת. דהיינו טעמא
דבצוארו שרי ובכסותו
אסור. מוס' ה"ש.
ו. וירלוני במייד בהדי'.
ז. מוס' ה"ש. דבולי האי
לא עבד. מי הרי'.
ח. דקסיד דלא חיישין
למפקא אלא דאני
חוששים שמה יתבישי
ויקפל בגדו עליו לכסותו
ויצא בטלית מקופלת
בשבת דאיכא חייב חטאת
כדריב יצחק היילך כשהוא
בצוארו אינו יכול לכסותו
אבל הכסותו כסותו יכול
יפה לכסותו בקפול ומיהו
אזל דעבד ליה רביה ירא
הוא לכסותו שמה ימצאו
רבו ויחשוב שהוא עבד
כו'. כ' וישגין. לא יצא דנהי
דלא מיתק ליה אפ"ה.
ט. הרי'. ו. זה על לשון.
י. ומשנין קל. ומשנין
דאני ומיהו חיישין
דילמא מיפסק כאליו וכדי
שלא יחשבו רבו שמהו
ונטלו מקפלי ליה. מי
הרי'. ואת ויהאן היה
יוצא הקמה והיה דבר
יצחק דהא תלמודא מייתי
ליה ויתרוביה דרך
חידושי. י"ל. יעצ"ל.
י"ג. חיישין שמה דילמא
מיפסק ומירתת ומקפל
ליה. מוס' ה"ש. י. נמי.
י"ד. ומוכסיה. י"א. ומוכסיה
בבמאי ר' ישעאלא היא
דאמר לו ישאל בני
מכוסים הם. ומאי לא
חיישין דילמא מיפסק
ואתי לאתי. מוס' ה"ש.
י"ב. ב' בשלא ארוג מאי
פסיק דתני להו חטאת.
י"ג. שארוב. י"ג. שארוב
כבסותו מיידי. יעצ"ל.
י"ד. כחיה ליכא ליתוס
דילמא מיפסק ליה.
י"ה. מוס'. מוס'. יעצ"ל.
י"ז. רכשויו הוא
וכיון שאפשר למשקליה
מערב ושרא אטרוהו
משא"כ
כבסותו
שהוא בטל לבגד ולא הוי
ה"כ הבא ג"כ וזו

אין בה משום עטרוס כלות שמואל אמר
ככלא דעבדא תנן ומי אמר שמואל הכי
והאמר שמואל יוצא העבד בחותם שבצוארו
אבל לא בחותם שבכסותו לא קשיא א' הוא
דעבד ליה רביה הא דעבד איהו לנפשיה
במאי אוקימנא להא דשמואל דעבד ליה
רביה בחותם שבכסותו אמאי לא דילמא
מיפסק ומירתת ומיקפל ליה ומחית ליה
אכתפיה כדריב יצחק בר יוסף דא"ר יצחק
בר יוסף א"ר יוחנן ^והיוצא בטלית מקופלת
ומונחת לו על כתפיו בשבת חייב חטאת וכי
הא דא"ל שמואל לרב חיינא בר שלמיא
כולהו רבנן דבי ריש גלותא לא ליפקו
בסרבלי חתימי לבר מינך דלא קפדי עליך
דבי ריש גלותא: גופא אמר שמואל יוצא
העבד בחותם שבצוארו אבל לא בחותם
שבכסותו תניא נמי הכי יוצא העבד בחותם
שבצוארו אבל לא בחותם שבכסותו
ורמינהו לא יצא העבד בחותם שבצוארו
ולא בחותם שבכסותו: **זה זה אין מקצננין**
טומאה ולא צווג שבצוארו אבל יוצא הוא
בווג שבכסותו זה זה מקצננין טומאה ולא
תצא בהמה לא בחותם שבצוארה ולא
בחותם שבכסותה ולא צווג שבכסותה ולא
בווג שבצוארה זה זה אין מקצננין טומאה
לימא הא דעבד ליה רביה הא דעבד איהו
לנפשיה לא אידי ואידי דעבד ליה רביה
וכאן בשל מתכת וכאן בשל טיט וכדריב
נחמן אמר רבה בר אבוב דבר המקפיד
עליו רבו אין יוצאין בו דבר שאין מקפיד
עליו יוצאין בו ה"ג מסתברא מדקתני זה
זה אין מקצננין טומאה אי אמרת בשלמא
של מתכת הני הוא דלא מקבלי טומאה
הא כלים דידהו מקבלי טומאה אלא אי
אמרת בשל טיט תנן הני הוא דלא מקבלי
טומאה הא כלים דידהו מקבלי טומאה והא
ט' תניא וכלי אבנים כלי גללים וכלי אדמה
אין מקצננין טומאה לא מדברי תורה ולא
מדברי סופרים אלא ש"מ של מתכת ש"מ:
אמר מר ולא צווג שבצוארו אבל יוצא הוא
בווג שבכסותו צווג שבצוארו אמאי לא דילמא
מיפסק ואתא לאיתויי וזו שבכסותו נמי
ליחוש דילמא מיפסק ואתי לאיתויי הכא
במאי עסקינן דמיחא ביה מומחא וכדריב
הונא ברביה דרב יהושע דאמר ר' רב הונא
בריה דרב יהושע כל שהוא ארוג לא גזרו:
אמר מר לא תצא בהמה לא בחותם
שבצוארה ולא בחותם שבכסותה ולא צווג
שבצוארה ולא צווג שבכסותה זה וזה אין
מקצננין טומאה וזו דבהמה אין מקצננין
טומאה ורמיניהו וזו של בהמה שמואל
ושל

חיישין צהרי' ^{י"ג}: **א"ע"פ** שהבדו ברדת
דלמנר בהקומן רבה (מנחות דף נד). סדין שעשאו וילון טהור
המדרכס לכו משום קציעות גרדיא טהור אלא מיירי שעשה שום
שינוי מעשה. והא דלמנר צנגמר הדין (פסחים דף מט). כפה
שנתמנו לכפר טהור מן המדרס אף על פי שלא עשתה שום שינוי
מעשה כיון דלאכסר צנהלא ע"י כן חשוב כשינוי מעשה:
אין

משוי, וזה דאי אמרת דלשקליה למשלח כסותיה וכולי האי לא אטרוהו. יעצ"ל. ועיי' שנת על מין. י. אפ"ה. מ' הרי'. י"ח. דכי היכי דלעיל גבי חציצה לא גזרו ארוג אטו אינו ארוג. ה"כ הבא ג"כ וזו
לא גזרו ארוג אטו אינו ארוג. יעצ"ל.